

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

Кафедра _____ Економічної теорії та права _____
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

_____ 2010 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціальна економіка

_____ (назва навчальної дисципліни)
спеціальність _____ 073 «Менеджмент» _____
(шифр і назва спеціальності)
освітньо-професійна програма _____ «Менеджмент та адміністрування» _____
(назва освітньої програми)
освітній ступінь _____ бакалавр _____
форма навчання _____ денна _____
(денна, заочна, вечірня)
розробники _____ Кірієнко Ольга Миколаївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Соціальна економіка» є варіативною і входить до циклу дисциплін загальної підготовки фахівців, призначена для студентів, які здобувають освітній ступінь «Бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Програма навчальної дисципліни «Соціальна економіка» передбачає вивчення соціальної складової функціонування та розвитку економічних систем на основі теорій та концепцій, що вивчають економічні закони й параметри відтворення людини, сім'ї, групи, населення, механізм дії економічних законів і механізм використання їх людьми у процесі господарської діяльності; визначення загальних рис економічної поведінки основних економічних суб'єктів та напрямів їх еволюції; їх функцій в функціонуванні й розвитку економічної системи.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				IV
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3		90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30			30
лекції	30			30
лабораторні роботи	-			-
практичні заняття	-			-
Самостійна робота, у т.ч:	60			60
підготовка до аудиторних занять	30			30
підготовка до контрольних заходів	10			10
виконання курсового проекту або роботи	-			-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20			20
Підготовка до екзамену	-			-
Форма підсумкового контролю				залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування системи знань про соціальні основи функціонування та розвитку економічних систем на основі теорій та концепцій, що вивчають економічні закони й параметри відтворення людини, сім'ї, групи, населення.

Завдання дисципліни: вивчення основ відтворення людини, сім'ї, групи, населення; з'ясування механізму дії економічних законів і механізму використання їх людьми у процесі господарської діяльності; визначення загальних рис економічної поведінки основних економічних суб'єктів та напрямів їх еволюції; їх функцій в функціонуванні й розвитку економічної системи.

Пререквізити дисципліни: теоретичні знання та практичні вміння набуті під час вивчення дисциплін «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Національна економіка», «Економічний розвиток»

Постреквізити дисципліни: набуті знання та вміння з дисципліни сформують необхідний інструментарій для оцінки міжнародної економічної діяльності країн світу та становитимуть базу для подальшого вивчення дисциплін, передбачених освітньою програмою, а саме: «Управління розвитком підприємства», «Менеджмент партнерських відносин», «Обґрунтування господарських рішень»

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Соціальна економіка» є здобуття студентами таких компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних, економічних та поведінкових наук.

Компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність

СК5. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК12. Здатність аналізувати ринкове становище організації та умови діяльності з врахуванням тенденцій розвитку національного та міжнародних ринків.

Результати навчання:

РН1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних міркувань з повагою до різноманітності та мультикультурності, дотримуватися принципів здорового способу життя.

РН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

РН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організацій.

РН15. Аналізувати ринкове становище організації та умови діяльності на національному та міжнародних ринках.

РН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Методи навчання:

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-дискусії; лекції-візуалізації із використанням мультимедійних технологій;

- практичні (практична робота, ділові ігри, вирішення задач та ін.),
- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація, пред'явлення матеріалу).

Форми навчання: фронтальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Соціалізація економіки. Інституційна база соціальної економіки					
Концептуальні основи соціальної економіки	4	2	-	-	2
Соціальна економіка: предмет і метод дослідження	4	2	-	-	2
Моделі соціальної політики в різних економічних системах	8	4	-	-	4
Державні соціальні стандарти. Проблема бідності	10	4	-	-	6
Розвиток соціальної сфери в соціальній економіці	6	2	-	-	4
Людина і суспільне виробництво	6	2	-	-	4
Основи руху соціальної економіки	4	-	-	-	4
Разом за змістовим модулем 1	42	16	-	-	26
Змістовий модуль 2. Система соціального захисту населення в соціальній економіці					
Соціалізація економічного розвитку	6	-	-	-	6
Економіка населення	6	2	-	-	4
Соціальний захист населення та його категорії	6	2	-	-	4
Соціальний захист економічно активного населення	6	2	-	-	4

Урегулювання соціально-трудових конфліктів	8	4	-	-	4
Пенсійна система та пенсійне забезпечення в Україні	6	2	-	-	4
Соціальна політика в контексті глобалізації	10	2	-	-	8
Разом за змістовим модулем 2	48	14	-	-	34
Усього годин	90	30	-	-	60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Концептуальні основи соціальної економіки Сутність соціальної економіки. Еволюція економічних систем. Соціальні функції економіки.	2
2	Соціальна економіка: предмет і метод дослідження Характерні риси соціальної економіки. Суб'єкти соціальної економіки. Об'єкти соціальної економіки. Предмет соціальної економіки, її категорії і закони. Методологія соціальної економіки. Функції соціальної економіки. Соціальна економіка і економічна політика.	2
3, 4	Моделі соціальної політики в різних економічних системах Характеристика моделей соціальної політики в країнах з розвинутою ринковою економікою. Причини загострення соціальних проблем формування моделі соціальної політики в Україні та суперечності соціально-економічного розвитку.	4
5, 6	Державні соціальні стандарти. Проблема бідності Соціальні стандарти та нормативи, їх характеристика. Прожитковий мінімум як основа реалізації соціальних гарантій. Бідність як соціальне явище. Проблеми диференціації населення. Напрями боротьби з бідністю. Світовий досвід.	4
7	Розвиток соціальної сфери в соціальній економіці Соціальна сфера та її складові у вирішенні соціальних проблем. Планування розвитку соціальної сфери. Особливості фінансування соціальної сфери.	2
8	Людина і суспільне виробництво Людина як головний творчий суб'єкт ринкової економіки. Людина як кінцева мета суспільного виробництва. Задоволення різнобічних потреб людини - ось призначення будь-якого виробництва.	2
9	Економіка населення Соціальні та економічні функції населення. Проблеми населення. Доходи та витрати населення. Якість життя. Соціальні стандарти. Ступінь диференціації населення. Бідність. Зайнятість й безробіття. Загальна економічна рівновага населення. Людський капітал. Структура людського капіталу. Показники людського капіталу. Людський потенціал. Зв'язок економіки населення та параметрів економічної системи.	2
10	Соціальний захист населення та його категорії Принципи побудови системи соціального захисту в соціальній економіці. Соціальний захист як система. Соціальний захист найбільш вразливих верств населення.	2

11	Соціальний захист економічно активного населення Сутність категорії «економічно активне населення». Система соціального захисту економічно активного населення. Складові системи соціального захисту – норми та гарантії. Гарантії в оплаті праці як елемент соціального захисту найманих працівників. Мінімальна заробітна плата. Зайнятість населення та безробіття.	2
12, 13	Урегулювання соціально-трудових конфліктів Соціально-трудова конфлікт у системі соціальних протиріч. Методи управління соціально-трудовами конфліктами. Процесуальні аспекти в розв'язанні соціально-трудових конфліктів. Соціальне партнерство та його роль у вирішенні соціально-трудових конфліктів.	4
14	Пенсійна система та пенсійне забезпечення в Україні Принципи пенсійного страхування в Україні: аналіз і систематика. Державний Пенсійний фонд України: функції, структура та механізм функціонування. Пенсійний фонд України як складна поліструктурна та багатофункціональна система. Чинники, що спричинили необхідність змін у пенсійній системі.	2
15	Соціальна політика в контексті глобалізації Світові організації соціальної політики. Проблеми інтеграції України у світові організації в контексті соціального розвитку. Індекси політичної стабільності та ефективності роботи уряду у соціальній сфері.	2
Разом:		30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичні заняття не передбачені навчальним планом.

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	30
2	Підготовка до контрольних заходів	10
3	Виконання курсового проекту або роботи	-
4	<i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:</i> Еволюція соціальної економіки. Соціальна структура українського суспільства. Населення України. Структура населення України. Економічна свідомість населення. Захист і соціально-трудова реабілітація інвалідів. Інклюзивний підхід в соціальній політиці Мобільність робочої сили. Переваги пенсійної реформи для працівників та держави Вплив електронного урядування на трансформацію ролі держави	2 2 2 2 4 2 2 2 2 2
	Усього	20
5	Підготовка до екзамену	-
Усього годин		60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі методи контролю: усне опитування, письмове опитування, тестовий контроль, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

- з окремих змістових модулів:

Змістовний модуль 1. Соціалізація економіки. Інституційна база соціальної економіки

Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка змістового модуля складається із поточного контролю (контрольна робота: тести (максимальна кількість балів – 80) і задача (максимальна кількість балів – 20). Контрольна робота складається з 20 тестових завдань та одного розрахункового завдання (задачі). Студент отримує 4 бали за правильну відповідь 1 тестового питання, якщо відповідь неправильна – 0 балів. Максимальна кількість отриманих балів за тестові завдання складає 80 балів.

Максимальна кількість балів за розрахункове завдання 20 балів. Розрахункове завдання оцінюється 20 балами в разі повного розв'язання з такою градацією в бік зменшення балів: правильний алгоритм розв'язання, правильні, але приблизні розрахунки – 19-15 балів; правильний алгоритм розв'язання, правильні, але незакінчені розрахунки – 14-10 балів; правильний алгоритм розв'язання, правильний початок розрахунків – 9-5 балів; неправильний алгоритм розв'язання, неправильні розрахунки – 4-0 балів.

Змістовий модуль 2. Система соціального захисту населення в соціальній економіці.

Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка змістового модуля складається із поточного контролю (контрольна робота: тести (максимальна кількість балів – 80) і задача (максимальна кількість балів – 20).

Контрольна робота складається з 20 тестових завдань та одного розрахункового завдання (задачі).

Студент отримує 4 балів за правильну відповідь 1 тестового питання, якщо відповідь неправильна – 0 балів. Максимальна кількість отриманих балів за тестові завдання складає 80 балів.

Максимальна кількість балів за розрахункове завдання 20 балів. Розрахункове завдання оцінюється 20 балами в разі повного розв'язання з такою градацією в бік зменшення балів: правильний алгоритм розв'язання, правильні, але приблизні розрахунки – 19-15 балів; правильний алгоритм розв'язання, правильні, але незакінчені розрахунки – 14-10 балів; правильний алгоритм розв'язання, правильний початок розрахунків – 9-5 балів; неправильний алгоритм розв'язання, неправильні розрахунки – 4-0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як середньоарифметична від оцінок двох змістових модулів.

Порядок зарахування пропущених занять: кожне пропущене лекційне заняття відпрацьовується методом усного опитування з основних положень теми.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Безтелесна Л. І. Прогнозування та регулювання ринку праці України / Л. І. Безтелесна. – Рівне : НУВГП, – 2010. – 221 с.
2. Гайдуцький П. І. Фінансування соціальної економіки: навч. посіб. / П. І. Гайдуцький, О. Е. Подолева. – Київ: УАДУ, 1995. – 64 с.
3. Економічна теорія: Підручник / За ред. В. М. Тарасевича. – К.: Центр навчальної літератури, 2006.
4. Єременко В. Основи соціальної економіки./ Єременко В. – К.: МАУП, 1997.

5. Лагутин В. Д. Людина і економіка: Соціоекономіка. / Лагутин В. Д. – К.: Просвіта, 1996.
6. Основи економічної теорії: Підручник / За ред. А. А. Чухна. – К.: Вища школа, 2001.
7. Соціальна економіка Навч. посіб. / Кол. авт. О.О. Беляєв, М. І. Диба, В. І. Кириленко та ін. — К.: КНЕУ, 2005.
8. Курило І. О. Соціально-економічна структура населення: еволюція, сучасність, трансформації : монографія / І. О. Курило. –К. : Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України, 2006. –472 с.
9. Лібанова Е. М. Гнучкість та захищеність на ринку праці. Досвід України : монографія / Е. М. Лібанова, О. В. Макарова. –Київ: НАНУ, 2007. –495 с.

Допоміжна

1. Богиня Д. П. Ментальний чинник у сфері праці: проблеми теорії та практики./ Богиня Д. П., Семкіна М. В. – К.: Шторм, 2003.
2. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна / За ред. А. П. Гальчинського, С. В. Львовичина, В. П. Семиноженка. – К.: НІСД, 2004.
3. Симончук Е. В. Средний класс: люди и статусы. / Симончук Е. В. – К.: Інститут соціології НАН України, 2003.
4. Тарасевич В.Н. Экуника: гипотеза и опыты. / Тарасевич В.Н. - М.: ТЕИС, 2008.
5. Тарасова С.В. Экономическая теория благосостояния: Уч. пособие. / Тарасова С.В. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Декларація МОП про основоположні принципи та права в сфері праці та механізм її реалізації.- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/ilo_principles.shtml
2. Конвенція МОП про сприяння зайнятості та захист від безробіття. -No168. - [Електронний ресурс].-Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/993_182.
3. Концепція розвитку професійної освіти і навчання в Україні (2010 –2020 р.р.).- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mon.gov.ua/images/proekt2010_2020.do
4. Про зайнятість населення : Закон України станом на 11 серпня 2013 р. - [Електронний ресурс]. –Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.
5. Про оплату праці : Закон України No 108/95-ВР.від 24.03.1995 р. -[Електронний ресурс]. –Режим доступу : <http://www.zakon4.rada.gov.ua>
6. Про охорону праці : Закон України No 2694-XII –[від 14.10.1992 р.]. - [Електронний ресурс]. –Режим доступу : <http://www.zakon1.rada.gov.ua>
7. Про професійний розвиток працівників : Закон України No 4312-VI–[від 12.01.2012 р.].-[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon4.rada.gov.ua>

Розробник _____ (О. М. Кірієнко)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (Н. М. Шапа)
(підпис)